

Ryster og skaker

Av: Anmelder: Liv Wergeland Sørbye, professor , 26.09.2013

Både nært og faglig.

Tenk at du er enegget tvilling. Din bror får diagnosen Alzheimers som 57-åring. Du kan håpe på at diagnosen ikke er arvelig, men både du og din familie er på vakt. Tre år senere har du selv lidelsen.

En mor på 78 forstår ikke hva som er i ferd med å skje med hennes 49 år gamle sønn. Det var hun, og ikke han, som nå skulle fått kognitiv svikt.

I denne boken er det lett å komme på innsiden av historiene som beskrives. Langsomme jordskjelv ryster og skaker leserens følelser og verdier. Forfatteren, Ragnhild M. Eidem Krüger, har lang erfaring innen journalistikk og demensomsorg. Hun har en unik evne til å skape gode dialoger med informantene. Fortellingene blir nære samtidig som det faglige perspektivet blir ivaretatt. De 21 pasienthistoriene blir ofte fortalt av den nærmeste pårørende. De ulike utfordringer den enkelte familien møter, skaper bredde og faglig dybde, noe som gir leseren ny kunnskap. Ulike fagfolk bidrar også med fakta om de ulike demenssykdommene og medikamentene mot demens. Boken er finansiert av Helsedirektoratet som en del av pårørendesatsingen under Demensplan 2015.

Yngre pasienter med demens er ofte yrkesaktive når de første symptomene melder seg. Mens familien undrer seg på hvorfor deres nære oppfører seg underlig, ser kollegene at de ikke mestrer sine arbeidsoppgaver. Krüger beskriver hvor vanskelig det er, både for familie og fastlege, å forstå at en relativt ung person har en demenslidelse. Utredningsfasen blir ofte lang, og før diagnose er det få støtteordninger som fungerer. Hun viser hvor viktig det er for de yngre demente og deres familie med skreddersydde tilbud. Til tross for kognitiv svikt kan en fysisk sprek femtiåring oppleve arbeidsglede og mestring.

Hun bruker familienes erfaringer til å gi eksempler på hjelpetiltak som fungerer bra, men gir også konkrete eksempler på svikt og hindringer i det offentlige hjelpeapparatet. Spesielt blir yngre som er yrkesaktive rammet hardt, også økonomisk. Dette merkes særlig i situasjoner hvor heldøgns plass blir påkrevd.

De som har fortalt sin historie står fram med fullt navn, og de fleste også bilde. De fungerer som sannhetsvitner og gir boken økt tyngde.

Yngre med demens finnes i våre nærmiljø. Som sykepleiere vil vi også møte disse som privatpersoner og kanskje bidra til at støttetiltak blir iverksatt før det er godt for lang tid. ||||

Ragnhild M. Eidem Krüger

LANGSOMME JORDSKJELV

Erfaringer
med demens
midt i livet

 Aldring og helse
Nasjonalt kompetansesenter